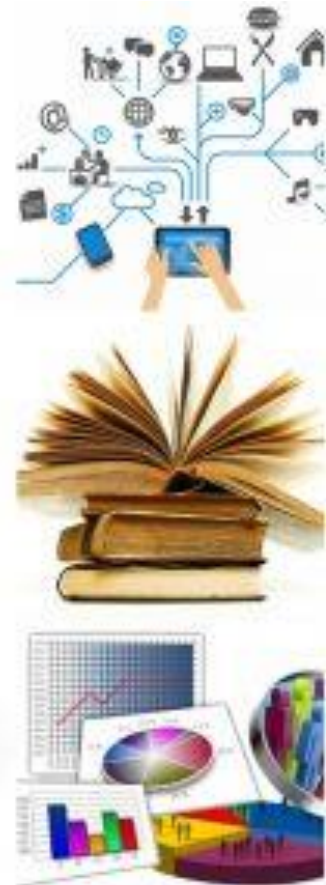
A grayscale background image showing a hand holding a magnifying glass over an open document. The text on the document is mostly illegible due to the magnification and blurring.

Com iniciar-se en la lectura de documents d'arxiu medievals i moderns

Daniel Piñol Alabart
Universitat de Barcelona

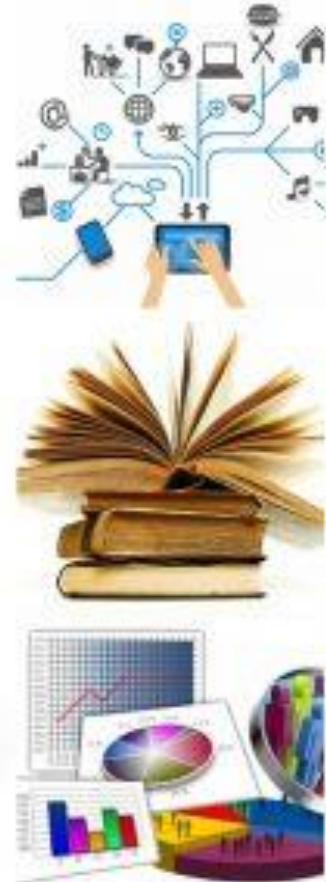
RECERCA

- **Què** volem fer?
- **Amb què** ho volem fer?
- **Com** ho volem fer?
- **Qui** ho ha fet abans?

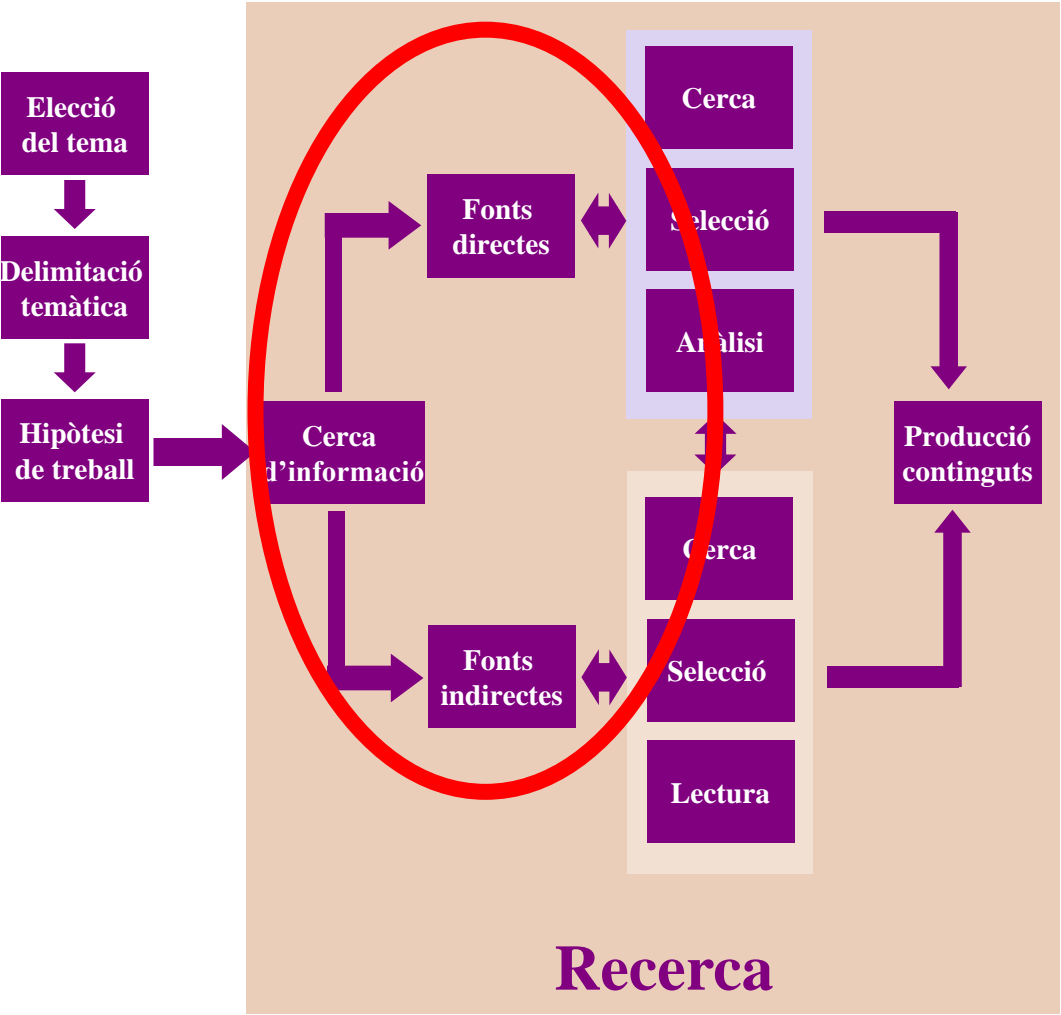

RECERCA

- Hipòtesi / objectius
- **FONTS (DOCUMENTALS)**
- Metodologia
- Estat de la qüestió

El procés d'investigació

La cerca d'informació

Què són les fonts històriques?

Les fonts són vestigis del passat que, independentment del seu origen, morfologia o intencionalitat ens permeten extreure informació històrica.

- Quines fonts necessito?

- On les puc trobar?

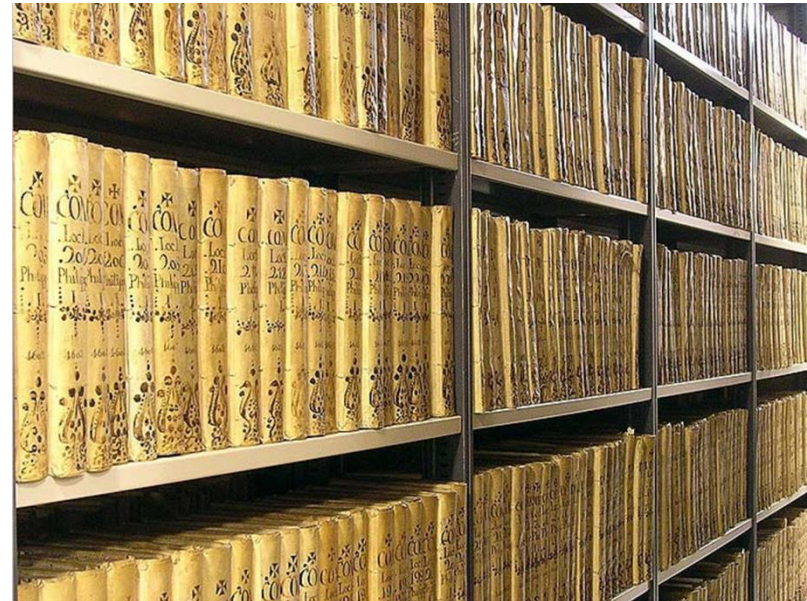
Centres de documentació

FONTS INDIRECTES

- Biblioteques
- Hemeroteques
- Recerca on-line

FONTS DIRECTES

- Museus
- Servei d'Arqueologia
- Els Arxius

Arxiu

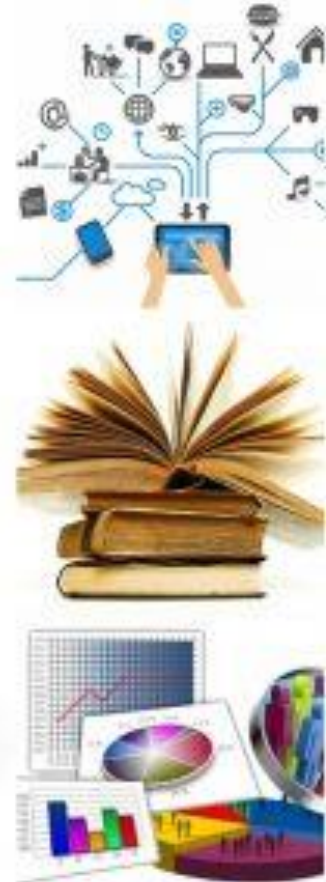
- Conjunt orgànic de documents generats o rebuts per una persona física o jurídica en l'exercici de les seves activitats i funcions.
 - Arxius **públics**: generats pels organismes públics
 - Arxius **privats**: generats per entitats i persones privades

Instrumentes de descripció: permeten accedir als documents

- **Guia:** informació general
- **Inventari:** llistat dels documents de tot l'arxiu o d'un fons concret
- **Catàleg:** llistat exhaustiu (pot incloure els registres) d'un fons o d'un grup de documents (col·lecció de pergamins, per exemple)

RECERCA

- Hipòtesi / objectius !!!
- **FONTS (DOCUMENTALS)**
- Metodologia
- Estat de la qüestió

Buscar les fonts

Enllaços a internet:

Arxius en línia (Xarxa d'Arxius Comarcals)

<http://arxiusenlinia.cultura.gencat.cat/ArxiusEnLinia/>

Arxiu històric arxidiocesà de Tarragona

<https://arxiuenlinia.ahat.cat/FonsDocumentals>

PARES. Portal de Archivos estatales

<http://pares.mcu.es/ParesBusquedas20/catalogo/search>

Com treballem amb les fonts?

1. **Llegir** el document

- Marcar els termes que requereixin una explicació
- Identificar els personatges i els llocs
- Assenyalar els esdeveniments històrics (context)
- Data!!!

2. **Analitzar** el document:

- Resumir-ne el contingut
- Senyalar les característiques estilístiques del text
- Analitzar i comentar els mots clau i els elements del contingut → els temes de què parla el document

Com treballem amb les fonts?

3. Criticar el document

- l'autor
- la data
- la tipologia
- el destinatari
- els silencis
- el seu propòsit real
- **interpretació** del text

Com treballem amb les fonts?

4. La redacció del treball definitiu

- Introducció
- Context històric. Si cal, un estat de la qüestió historiogràfic
- Anàlisi
- Desenvolupament
- Conclusió

Caràcters interns

- Estructura del document
 - Protocol
 - Text o part central
 - Escatocol

- Factors del document:
 - Autor
 - Destinataris / Beneficiaris
 - Rogataris (notaris, escrivents...)

PROTOCOL

- Part inicial del document.
- Els elements que hi veurem: **Invocació**, **Intitulació**, **Inscripció**, **Salutació** i la **Fórmula *perpetuitatis***.

Nom de l'autor!!!

La natura del productor (privat o públic), també.

TEXT

- La part central del document:
 - Els motius de l'acció jurídica,
 - la descripció de les circumstàncies que l'han provocada,
 - les disposicions a realitzar,
 - l'enunciació de les clàusules que basteixen la fortalesa jurídica de la decisió.
- Els elements que hi veurem: **Preàmbul, Notificació, Exposició, Disposició, Sanció, Corroboració, Fòrmules i Clàusules.**

ESCATOCOL

- La part final del document.
- Els elements que hi veurem:

Datació, Subscripció del rogatari, Subscripció de testimonis, Aprecació.

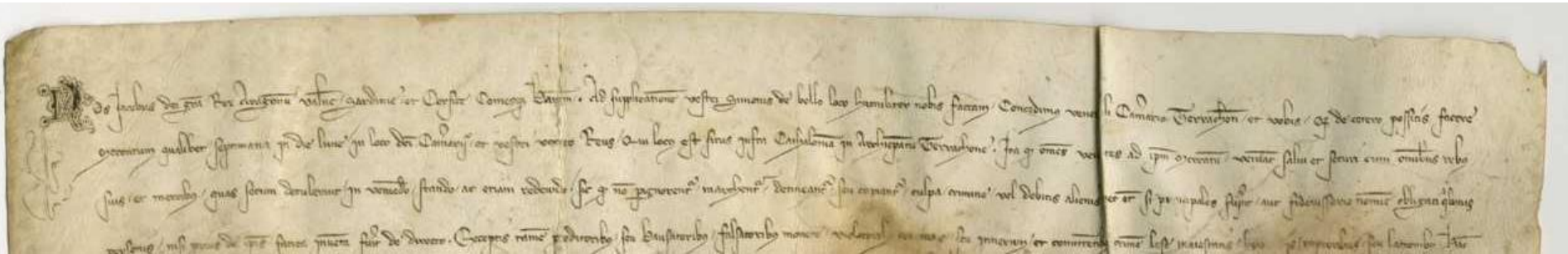
PROTOCOL

- Adreça: nom del receptor:
 - Universal → *Noverint universi*; Ara oiats tothom generalment.
 - Col·lectiva → vos iuratos, probos homines et universitatem ville Reddis
 - Personal → a la noble e amada nostra na Sclarmunda, vescomtessa de Illa; a vós en Alfonso Sanchís, conseller
- Salutació: *Salut e dilecció; Salutem et gracia*

Nos, Iacobus Dei gratia rex Aragonum, Valencie,
Sardinie et Corsice, comesque Barchione...

TEXT

- Exposició:

*...ad supplicationem vestri Simonis de Bello Loco,
humiliter nobis factam....*

TEXT

- Disposició: *concedimus* (....)

*...positis facere mercatum qualibet septimana
in die lune, in loco dicti Camerarii et vestri
vocato Reus...*

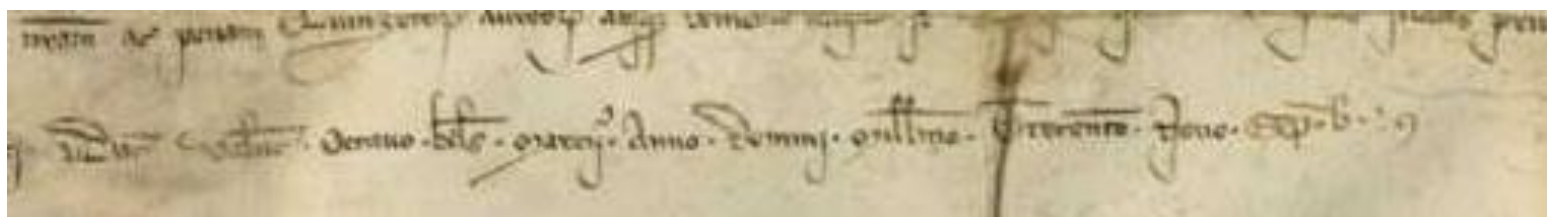
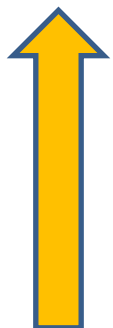
ESCATOCOL - Datació

Consigna el lloc (**Data tòpica**) i el moment (**Data crònica**) en què s'ha fet efectiva l'acció jurídica i/o s'ha redactat el document.

Necessària per a la validesa del document des d'època romana.

A vegades apareix a l'encapçalament d'alguns documents.

ESCATOCOL - Datació

Datum Valencie, octavo kalendas marcii, Anno Domini Millessimo Trecentesimo nono
1310 febrer 22. València

ESCATOCOL- Validació

Sig+num Iacobi Dei gratia, regis Aragonum, Valencie, Sardinie et Corsice et comitis Barchinone, qui hec concedimus et firmamus.

Testes sunt:
Ludovicus d'Alba.

Jacobus d'Alba.
Guillelmus de Montcada.

Primo die mensis Junii.
Secundo die mensis Junii.

Sig+num Bernardi Maioris, scriptoris domini regis, qui de mandato eiusdem domini, hoc scribi feci et clausi loco, die et anno prefixis.

Sig+num Bernardi Maioris, scriptoris domini regis, qui de mandato eiusdem domini, hoc scribi feci et clausi loco, die et anno prefixis.

Sig+num Iacobi Dei gratia, regis Aragonum, Valencie, Sardinie et Corsice et comitis Barchinone, qui hec concedimus et firmamus.

Testes sunt:

Sig+num mei Bernardi Maioris, scriptoris domini regis, qui de mandato eiusdem domini, hoc scribi feci et clausi loco, die et anno prefixis.

ESCATOCOL- Validació

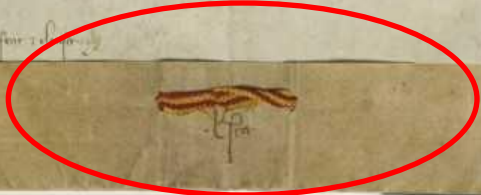
Nos Petrus dei gratia Rex Anglon Saxonum Cantuarie et Cornubie Comes Anglon...
Iste presbiter Cardinalis ac Cantuarie diocesis Curie Curiam concessimus...
medio mense Julii et dixerit per Lundun dies totius subsequentes...
sunt alia et alias in omnibus fidei ac etiam redemptio et sub nostro...
in eis principaliter fuerit aut fidem suam nomine obligat...
beatus lanonus etiam sepe magister committere et alias...
iuris vel quibus dicitur de reddis per dies leuiss nos...
generum eius nec potendo contrariis...
aliquem committere permittat aliqua...
gratia in futurum dampno illius primis et plenarie restituit...
omni exiliter Breuissimus Quatuagesimo Anno...

Signum Petri dei gratia Regis Anglon Saxonum Cantuarie et Cornubie Comes Anglon

Questes sunt
Jussus Petrus Comes Byzantini et Normanni d. pudes

Jussus Jacobus Comes Anglon et Ducatus Normanni
Arnaldus Curiam Anglon

Petrus de monasterio
Arnaldus de curia

Plica
Cinta del segell

Carta da qual se vey de q' se compo
de q' se compo de q' se compo
de q' se compo de q' se compo

para m' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

p' assen' honora' d' hono

vij. ap' ho' ano xx. d'no

1393

⊕

11.59.

124

Carta da qual se vey de q' se compo
de q' se compo de q' se compo
de q' se compo de q' se compo

para m' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

p' assen' honora' d' hono

vij. ap' ho' ano xx. d'no

1393

⊕

11.59.

124

Die xx Junij dñi mcccxxv

In nomine dei Amen Ego Sebastianus Nadal
faber lignarius vice pratarum dñi, tam a meo proprio et
a procuratori ad infra et alia legitime constitutus et ordinatus a florun
tina nadala vidua et alia Sebastiani nadali fabri lignarii dñi vice
pratarum matris meae et tecla nadale uxoris meae et de mea pro
curacione plene constat me dñi publico iudicio a dñi in dñi
pratarum penes discretum Joannem mora notarium publicum dñi mille
die nona mensis Junij dñi mcccxxv et gratia et copia certa scientia dñi
per me et meos discipulos primum palembat et suos heredes et successores
quoscumque dñi et titulo dñi venditionis comendo vobis Gaspari Voltes
lanificio sine pñonatorum pñonatorum lane vices de Pinedis campi et dñi tarracon
pñonatorum et dñi et quibus volueritis per pñonatorum Pretio quadraginta libras
Cade Regibus pñonatorum pñonatorum et elegit totum illud censuale mortuum pñonatorum
tam in eig pñonatorum et pñonatorum qñ pñonatorum curia et ab inde debent
dñi pñonatorum et pñonatorum quadraginta libras et pñonatorum amure
quo pñonatorum solidorum dñi pñonatorum pñonatorum dñi pñonatorum
mensis Augusti mihi facti et facere tenetur pñonatorum pñonatorum pñonatorum
tarracon et pñonatorum ad me dñi Sebastianum Nadal pñonatorum censuale
mortuum titulo venditionis mihi facti per maritum amiquet pñonatorum
sine impedimento dñi pratarum mediane publico iudicio pñonatorum exa
rato anno dñi dñi pratarum die xx mensis Junij anno dñi dñi mille
simo quingentesimo octavo pñonatorum sexto clauso qñ sine pñonatorum
et discretum Joannem mora ante oculos notarii publici dñi dñi pñonatorum
tarum Ad dñi aut maritum amiquet pñonatorum censuale pñonatorum et pñonatorum
bat titulo adjudicationis de eodem pñonatorum facti ex bonis dñi dñi pñonatorum
ordue bonis relictis dñi pñonatorum pñonatorum pñonatorum dñi dñi dñi
pro certis iuribus sibi pñonatorum in bonis quibus dñi dñi pñonatorum
pro ut de dñi adjudicatione plene constat.

Ad dñi aut Joannem pñonatorum pñonatorum censuale pñonatorum et pñonatorum
titulo sine pñonatorum emptionis quam dñi dñi ab dñi gabriele
prati pñonatorum et pñonatorum dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
publico iudicio pñonatorum exa rato anno dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
decimo mensis Julij anno dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
nato per discretum Sebastianum Nagosera civem pro pñonatorum et pñonatorum
cardinali et archiepo tarracon emigrañde notarii publici dñi
curia dñi quod quidem censuale fuit oneratum dñi dñi dñi dñi dñi dñi
secum mariti a dñi gabriele prati mediane publico iudicio pñonatorum

Venedor: Sebastià Nadal,
fuster de Prades, procurador
de Florentina Nadala, vídua
d'Antoni Nadal, fuster de
Prades, difunt.

Comprador: Gaspar Voltes,
paraire de draps de Reus

Preu: 40 lliures

Pensió: 40 sous

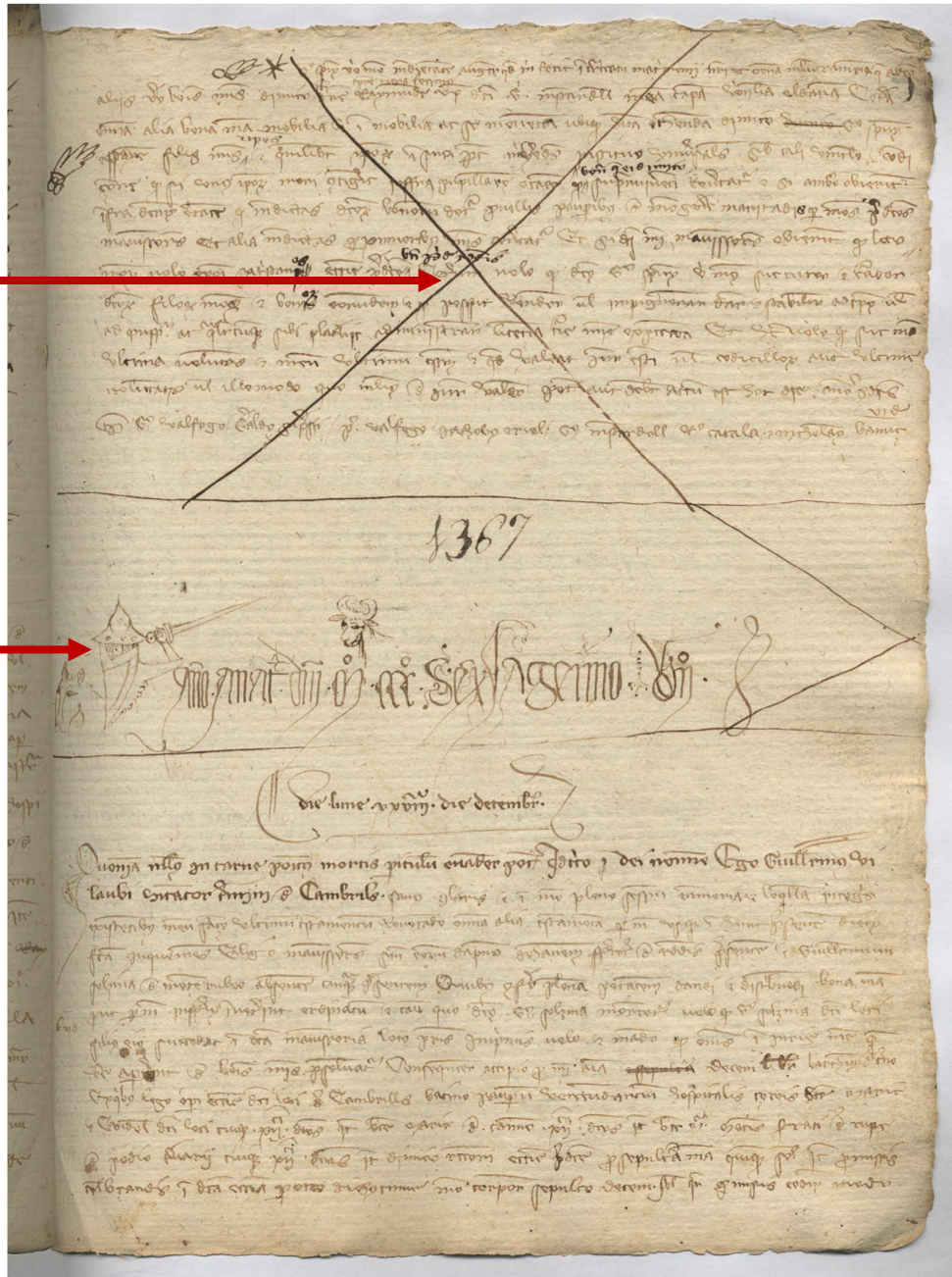
Termini de pagament: 1
d'agost

Garanties de béns

Traditio
chartae

Data
(ANY)

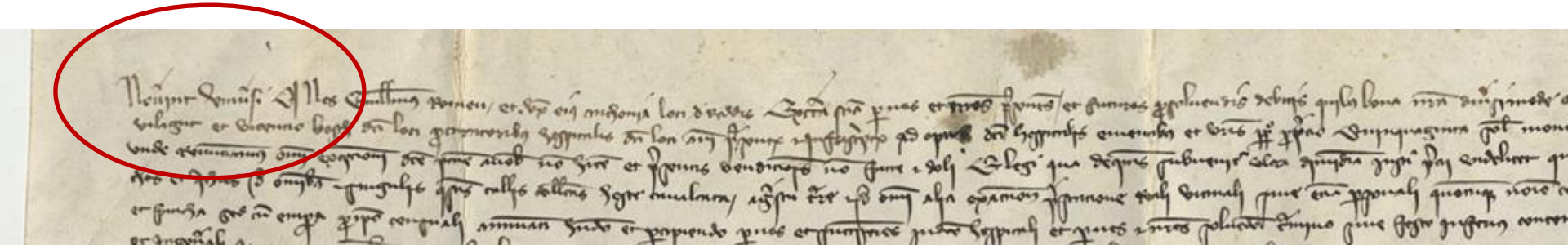
Dia i
mes

TEXT

- Notificació

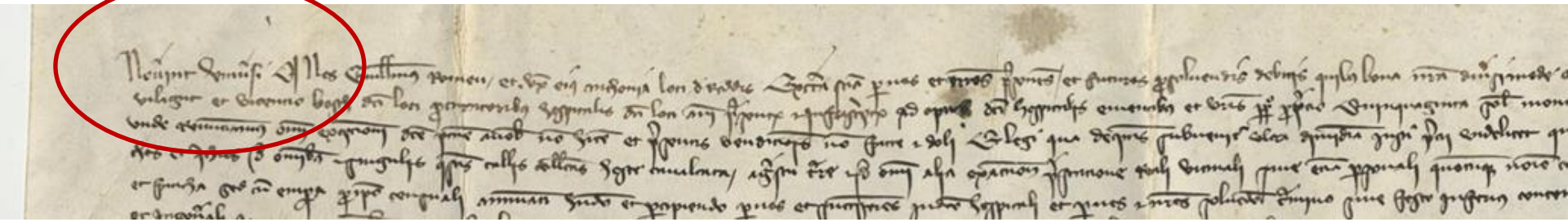
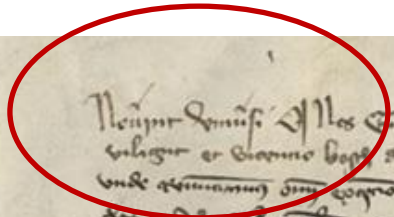
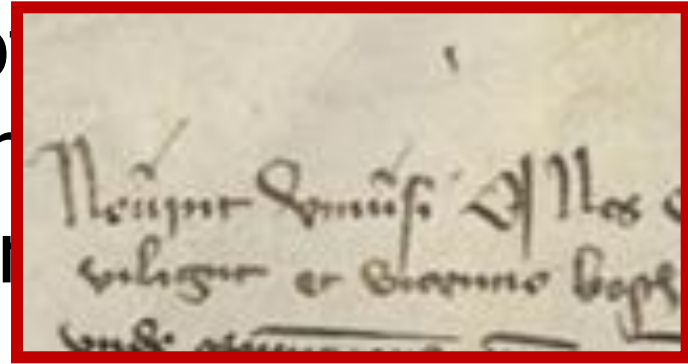
“Noverint universi; Notum sit cunctis; Sia coneguda cosa; Sepan cuantos esta carta de pinsión y censo perpetuo para bién jamás vieren”

TEXT

- Notificació

“Noverint universi; No
coneguda cosa; Separ
de pnsió y censo per
jamás vieren”

che carne trach eccle & eccle d reds. Sicut autem eorum uolunt uede honores suos p' faciat fatigax. diei i. canario carne trach eccle & n' ipse eos p' co
muny p'co uerunt. licet eis eos sust' eoru quoynt uede q' similes sint carne trach eccle sic & ipi. salua fiducate dñi archepi & trach
eccle & p'dicta camere. De op'e u' fortitudinis sic intelligat. qd om' iusim' opent' eorum fortitudinis suae castri sic sup' dictu est.
si usq' faciat domos suas itra fortitudinē. & nō teneantur face op' i domib' q' ego successores mei facer' sum' ibi. hoc
fraz dupli pena restituat & postea firmū semp maneat. Actū ē hoc. iiii. nonis Junij. Anno. qj. e. lxxx. vi. dñice incarnōis.

Señor Johan trache eccle canario.

† Berengarius dignos trachsi archepi

hoc. R. ego signo p'ctor corpe benigno.

Señor Ramudo p'ba & canones.

† Ponet p'ba sacre etc. Sicut in Guillelmus d' modeliano. Ego luchs trach eccle p'ba & canones.

Ego Ramudo trach eccle p'ba & canones. Sicut in Berengarius examuz & Sicut in Guillelmus & canones.

Sicut in Guillelmus & daroga.

Ego Petrus & matius hoc scripsi mandato pet' & tracha trach not'. & sup' scripsi. i. lina. iiii. u' dicit' uenacionib'. & i. xiiii. u' dicit' i' opere
die. anno. p' f'rio.

Data: Actum est hoc IIII nonas iunii anno M^o C^o LXXX° VI° Dominice Incarnationis (1186 juny 2) (sense data tòpica)

Subscriptions. Atorgant, testimonis

Subscripció del **rogatari** (notari)

Interim enim si dicitur fons apparet compellente causa
et compellente sua sola in se habet a reprimenda sub legal
compellente fons proprio legibus propriis

poson tobia.
ff. tobia } jurato

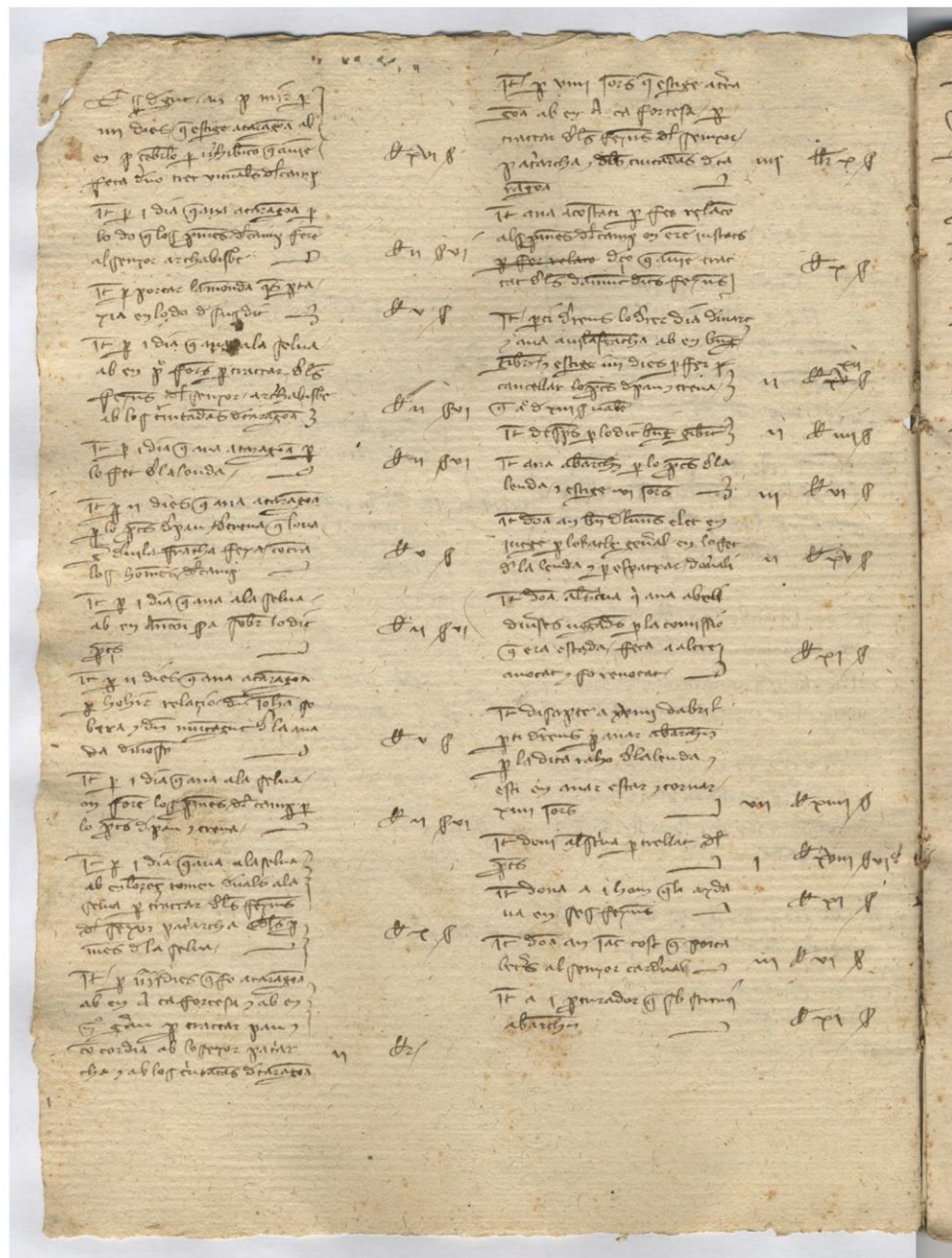
Compelle	si d' gungo	compellente d' bellino
Sabuelo	q' g'ato	q' b'omp
but b'omp	q' g'ato	q' b'omp
poson o'uel	poson m'it'og	q' m'it'
Com m'it'	poson g'at'og	q' m'it'
poson p'at'og	but d' gungo	but g'at'og
poson m'it'og	q' g'at'og	poson p'at'og
q' g'at'og	but b'omp cap'og	but m'it'
poson p'at'og	but d' bellino	q' g'at'og
but d' bellino	but g'at'og	q' m'it'

Interim enim si dicitur fons apparet compellente causa
et compellente sua sola in se habet a reprimenda sub legal
compellente fons proprio legibus propriis

Interim enim si dicitur fons apparet compellente causa
et compellente sua sola in se habet a reprimenda sub legal
compellente fons proprio legibus propriis

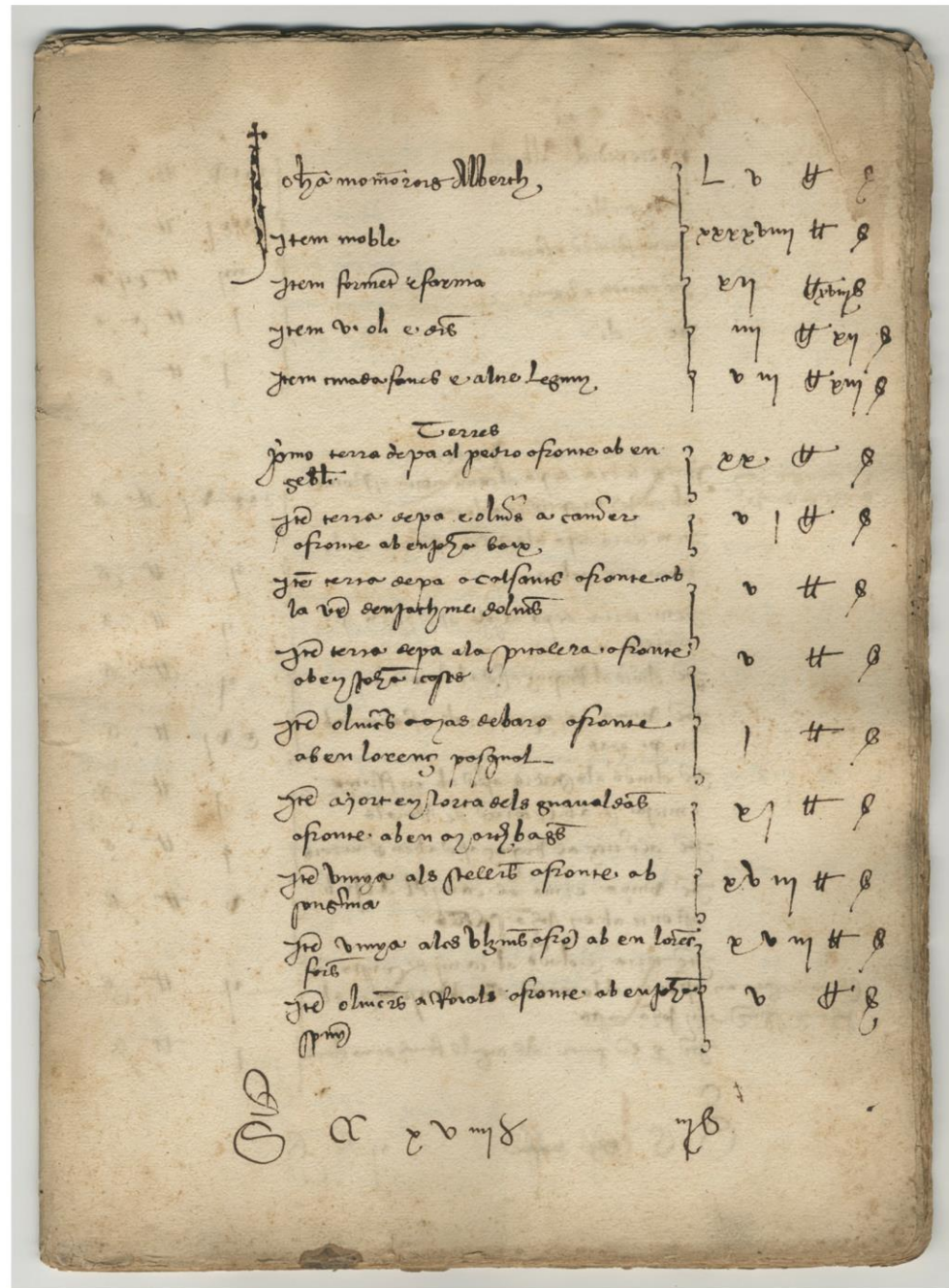
Claveria

- Columna 1:
 - Conceptes
- Columna 2:
 - Quantitat:
 - Lliures, sous, diners
- Final de la pàgina:
 - Suma total

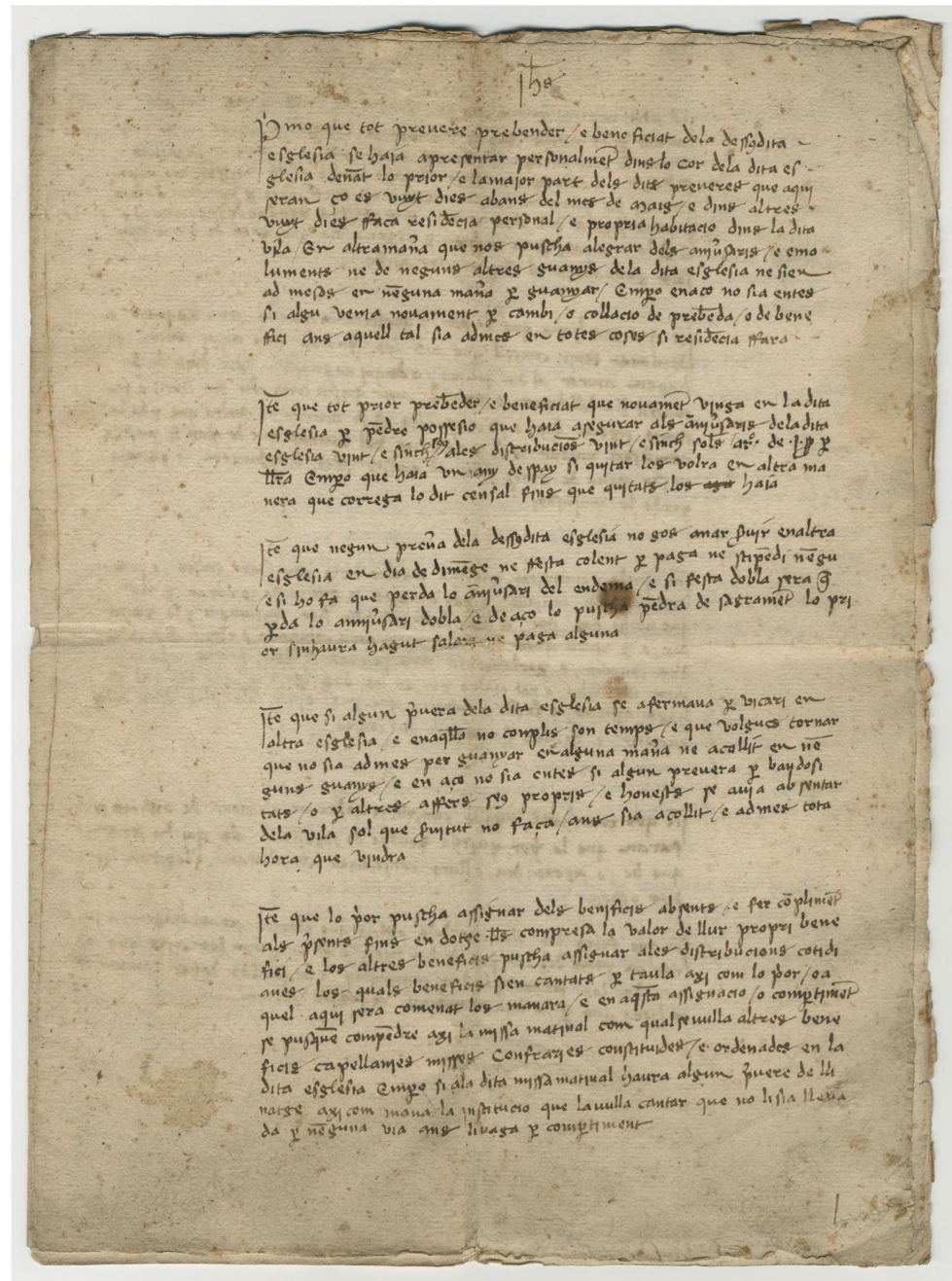
Vàlues (estimes)

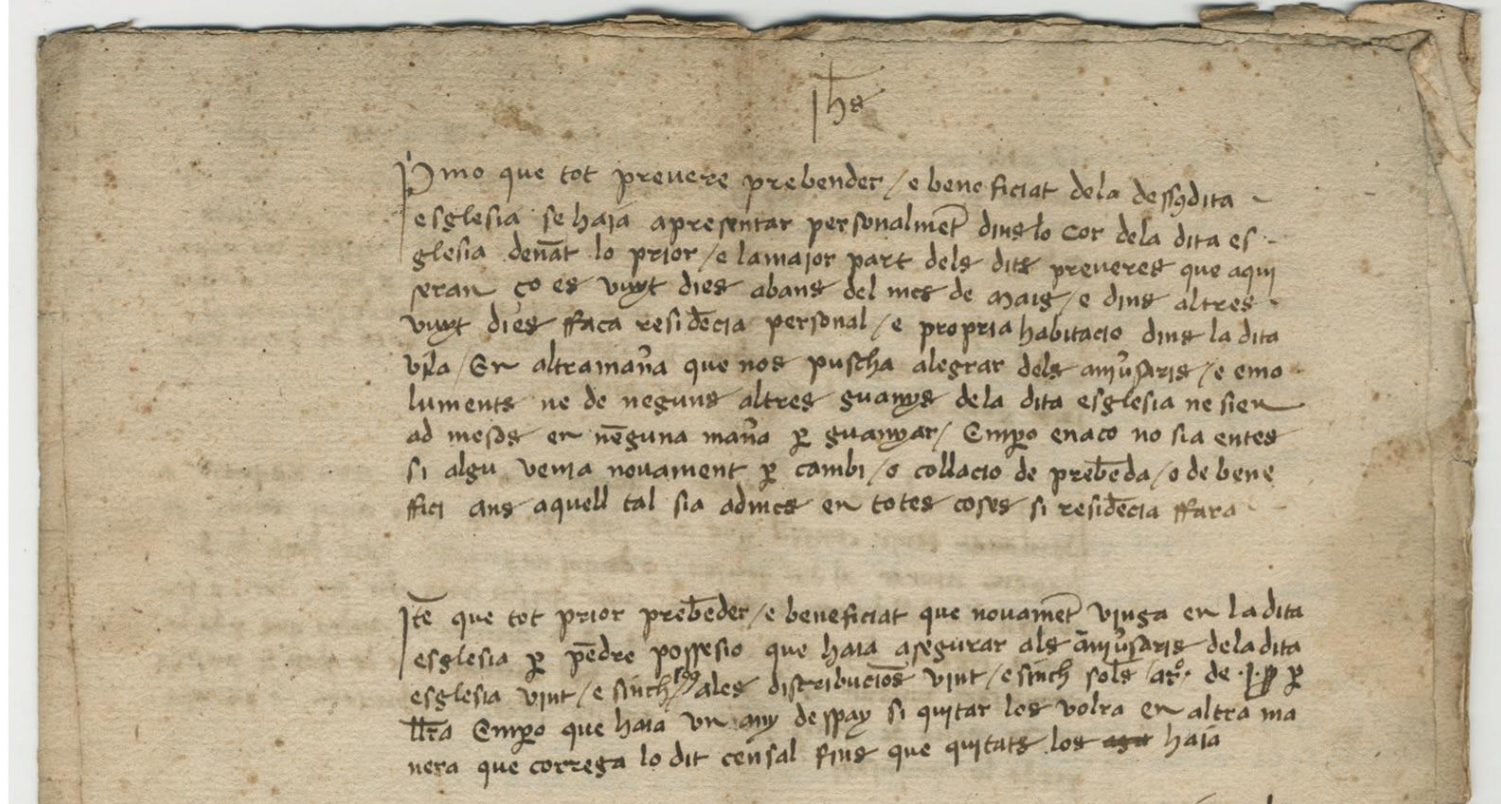
- Columna 1:
 - Conceptes (d'un propietari)
- Columna 2:
 - Quantitats
- Suma total

Ordinacions dels preveres

- Invocació: Ihesus
- Capítols:
 - Primo
 - Ítem

Primo, que tot prevere, prebender e beneficiat de la dess^{us} dita església se haia a presentar **personalment** dins lo cor de la dita església **devant** lo prior e la maior par dels dits preveres que aquí seran...

En altra **manera**

Emperò

Ítem, prevera, servir dicmenge, stipendi

apn m'atula. de rona no vno pra. s' llat ne e' legim' p'at' capua Corgada. m. de
de comprador dels banyes. q'ixa e'per acup'at. e'pa q'nt' xxi com d'annur es dit

Talra manera e'per se pa que sia trobat.
en omni ne en marol

ne que tota cabra manera et tot per e' pa. que sia trobat en omni ne en marol
ne e' per figues menes dalt napa s' madures ne hon nulla mala fora p'at' m. de
e'per s'one guinea p'at' la cabra m. de q' negu la volen acup'at. queu q'ixa for
e'que p'at' lo bany xxi marol e'pa q'nt' xxi com d'annur es dit

Tala fora per bepar menur

ne que tota tala que sia fora. per bepar menur e' om no troba aquella
tala qui lura fora queu pague comunament aquels qui aura bepar me
nur p'one que p'mens la e'p'mara s' donche bepar e'p'mar nala sua fora
e'ilo me p'ger la troba. que la aga aduertir aquel dia que trobada lura agll
qui lura p'osa. p'os bany e' v. p' del p'gramet que for la empe s' nagi
qui ages bepar menur p'osa prouar que de aquela part hon p'ra for
la tala no fos e'per om. s. p'one no sia tingut e' pagut en aglla tala.

Lo pyal dels beparra

ne que tot bepar menur ses porcha e' uelles calices calices for ma
los pyals del pel pag' ito al pel e'per cos a'aber del dit sen E. p'alist
men s'la mauespa qui sa. Al dit sena fortun anca del d'annur

Capítols matrimonials

- Fórmules (llatí i català): noms dels atorgants, invocació, indicació que s'han fet els capítols.
- Pacte de matrimoni entre dues persones, filiació, condicions dels desposats.
- Dot
- Restitució de dot
- Educació de fills
- Debitori i terminis de pagament del dot

Die primo augusti anno M D LXXVIII°
En nom de deu

Sobre lo matrimoni deu volent faedor y entre
ff. martí pagès fill de n. jaume martí pagès y de na
elisabet muller de aquell delo pnt villa de reus de una
part y na anna doncella filla de joan roig pagès del mar
cadal vivint y de na clara de aquell muller q. d. dita
villa de reus del pnt altre pnt fets y firmats lo scapitol
y pactes següents

(Martí)

En nom de Déu

Sobre lo matrimoni, Déu volent, faedor per y entre Francesc Martí, pagès, fill d'en Jaume Martí, pagès, y de na Elisabet, muller de aquell, en la present villa de Reus de una part, y na Anna, doncella, filla d'en Joan Roig, pagès, del Mercadal vivint, y de na Clara de aquell muller, quòndam de dita, y pactes següents:

Si

Primerament los dits cònjuges martins y jaume martí
son fill y contemplatió del present matrimoni y per tots drets
paternals y maternals donen al dit son fill present i als suc
primos tot aquell tros terra campu tinguda un jornal y mig
poch mas o manco situat al camí nou affrente ab la Raseta
ab en marc Revescall ab en pere Rovellat ab en Francesc Oriol de la Parra
y ab en Pere de cent pero si sera trobat ferre vinguera corel de dit
son fill y de vna dinya ab oliueas tinguda de un jornal y mig
situada on lo tenen d'ori de villa de cerolo port dita ab quart
offrente ab lo camí qui va de rindorpo a Terragona ab pere
de la Parra ab en Pere de cent pero si sera trobat ferre vinguera corel de dit
son fill y de vna dinya ab oliueas tinguda de un jornal y mig
poch mas o manco situat al camí nou affrente ab la Raseta
ab en marc Revescall ab en pere Rovellat ab en Francesc Oriol de la Parra
y ab en Pere de cent pero si sera trobat ferre vinguera corel de dit

Primerament los dits cònjuges Martins y Jaume Martí son fill per contemplació del present matrimoni y per tots drets paternals y maternals, donen al dit son fill present i als suc (cesors) Primo tot aquell tros de terra campu tinguda un jornal y mig, poch mas o manco, situat al Camí Nou. Affrente ab la Raseta, ab en Marc Revescall, ab en Pere Rovellat, ab en Francesc Oriol de la Parra...

Item trenta lliures de llana pagadores al dia de les bodes del present
matrimoni, e aquesta donació fan e fer entenen ab totes les clàusules o translació de
domini necessaries que entre obliguen tots sos bens, y de cada hu d'ells *in solidum*
que ab les solites renunciacions y quebrasió de qualsevol for y variació de juhí que
prometent dita donació no revocar, que renunciant, que firmant y jurant, y lo dit
Francesc promet.

Item trenta lliure e robes de lli y de lana pagadores al dia de les bodes del present
matrimoni, e aquesta donació fan e fer entenen ab totes les clàusules o translació de
domini necessaries que entre obliguen tots sos bens, y de cada hu d'ells *in solidum*
que ab les solites renunciacions y quebrasió de qualsevol for y variació de juhí que
prometent dita donació no revocar, que renunciant, que firmant y jurant, y lo dit
Francesc promet.

Testament

- Protocol inicial:
 - Invocació
 - Fórmules
 - Atorgant: dades, filiació...
 - Motius per fer testament: malaltia, vellesa, viatge.
 - Condicions legals per fer el testament: sana memòria i cap clar.

Testament

- Part central:
 - Verb dispositiu
 - Elecció de marmessors: han de fer complir el testament.
 - Disposicions per l'ànima:
 - Misses de St. Amador, misses gregorianes, novena, cap d'any, aniversari.
 - Extremunció, vetlla, trasllat del cadàver.
 - Elecció de sepultura: cementiri, església (vas familiar)
 - Llegats a esglésies: església local, altres esglésies, ermites, convents i monestirs, beneficis, eclesiàstics.
 - Llegats benèfics

Testament

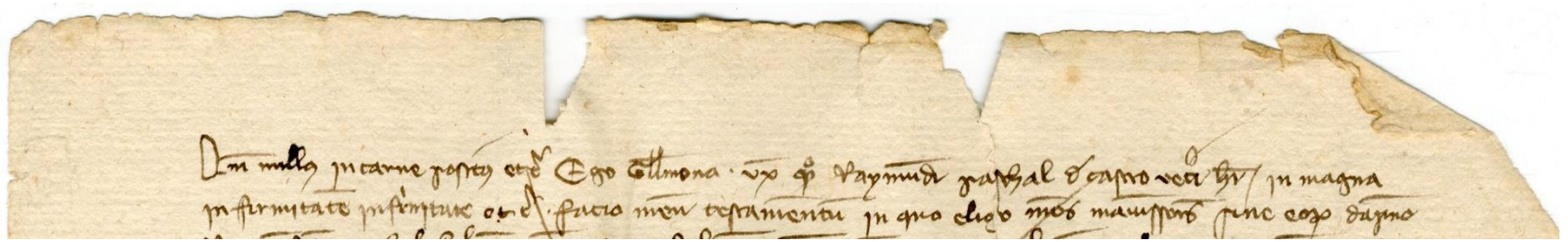
- Protocol inicial:
 - Invocació, atorgant, motius per fer testament
- Part central:
 - Disposicions familiars:
 - Llegats a familiars:
 - Fills (també fills il·legítims): dot de la mare
 - Esposa: retorn de l'escreix
 - Familiars.
 - Amics o veïns, membres del gremi.
 - Llegats en béns immobles, diners, roba, joies, llibres...
 - Nomenament de l'hereu universal i substitucions

Protocol inicial

Part central

Protocol final

In nullo in carne postea est Ego Elmona .v. q. Raymudi paphal d' capro vici h' in magna
 in firmitate p'sumptis et d. facio meo testamento in quo dico meo manup'one sine corp' d'igno
 Raymudi paphal filiu meu et mesalau p'my de loa quos plenu tribuo potestate dandi
 largiendi et d'upendi oia bona mea p' ut in fmg in v'ent' ordinati q' p'my v'ala et
 made q' oia debita q' debet a omib' in p'me q' vere p'p'ant et Baso mys p' soluant
 Consequen' accipio p'my ana d'ent' sol q' frar' p'p'ula et nouena et caput anuy et
 vob' q' p'nt p' quolibet oficio. uy. p'br' p' d'imito cuiq' p'ony d'is p' d'imito bacans p' p'ony
 bte marie paup' d'ent' d'ant' et b' p'olays hospital' et b' lucie. ^{p' p'ony} d' d' cuiq' v' d'is p'
 d'imito n'um' p'p'is d'atone v' d'is p' d'imito filis d'ant' paphal nextis mys cuiq' n' p'ol
 p' d'imito cadine v' p'et d'enucia. neta n'ya. v' p' p' d'imito filis p'et b'p'ela nextis mys q' p' d'omo.
 cuiq' uy. p'ol. p' d'imito cuiq' manup'one mo p' cap' b'lore cuiq' v' p' p' d'imito ana gario.
 neta n'ya. v' p' p' d'imito gario v' d' d'icholau p'ony p'ny d'is. p' d'imito q' v' p' d' marti.
 p'ny d'is p' d'imito de alijs b'ois mejs gario v' p' b'p'ela filie mee d'inquag' p'ol et oia ca
 p'any morata et v' quoc' v'ere cap' l'lo p' part' a p' heredit' ex tot' d'at' a' eta en los mejs b'ens
 p' tanyeris p' v'ul' q' lo meu heredu na. ap'at' d'it' p'ny du' n'ny p'la meytat' d'la b'oa. a'ella
 p'eta. v' ob' d'is d'is et a' p'os. filis q' al'ice meytat' enlam' p'quoc'. Cetera alia bona mea d'imito
 Raymuda paphal filiu meu et ip'm in heredit' v'ni' p'ale p'p'itus ad omib' p'ud' volucatis
 Et p' vob' q' p'nt n'ia v'ol'na voluc'as et meo v'ol'nu' testamenti qua et q' v'alo valere
 p'ur' d'ep' ut codicilloz vel eo melioy modo qua v'ol'na voluc'as testam' p'nt et debet d'et'it'
 et hoc in p'p'one v'ic' p' die gady d'no d'ny a' d'ccc' q'nt' te vocat' p'ur' p'olys p'ony d'alamany
 p' d' d'oy p'olys m'ri et p' marti.

Protocol inicial

Preàmbul: Quoniam in carne positus etc.

(Quoniam in carne positus periculum mortis evadere potest)

(Com ningún en carn posat pot heviar lo perill de la mort y las cosas de aquest món sien transitorias, per tan io.....)

Intitulació: Ego Guillemona, uxor quòndam Raymundi Paschal, de Castro Veteri habitatrix, in magna infirmitate infirmitate (sic)

Part central

dispositiu: Facio meum testamentum (in quo eligo manumissores..)

modo q̄ oia debita q̄ debet a om̄s in iun̄e q̄ vere app̄t̄ et bap̄t̄ mys p̄ soluant̄
Consequen̄t̄ accipio p̄m̄i aia centu sol q̄ fiat sepulcra et novena et caput ann̄i et
volo q̄ sint p̄ quolibet officio. iij. p̄br̄. It̄ dimitto cuiq̄ xviii ds It̄ dimitto bacinis p̄t̄ pet̄i
bte marie paup̄u verecundant̄ et bti ioh̄anis hospital. et bte lucie. ^{de reddis.} It̄ dimitto cuiq̄ vi ds It̄
dimitto minorissis Terracone vi ds It̄ dimitto filis Raimundi paschal neptis mys cuiq̄ iij sol
It̄ dimitto catine ux̄ pet̄i d'Enveya. neta mia. v sol It̄ dimitto filis pet̄i terrosela neptis mys q̄r̄ in domo...

Consequenter accipio pro mei anima centum solidos, quod fiat sepultura et novena et caput anni et volo quod sint pro quolibet officio IIII presbiter. Item dimitto cuique XVIII denarios. Item dimitto bacinis sancti Petri, beate Marie, pauperum verecundantium, beati Iohannis Hospitali et Beate Lucie de Reddis, cuique, VI denarios. Item dimitto minorissis Terracone VI denarios. Item dimitto filis Raimundi Paschal, petis meis, cuique IIIIor solidos. Item dimitto Caterine Uxor Petri d'Enveya, neta mia, V solidos. Item dimitto filiis Petri Terrosela, neptis meis, qui est in domo...

inventari

- Fórmula inicial (lletí)
- Motius per fer l'inventari
- Inventari segons les estances de la casa
- Clàusules

A grayscale background image showing a hand holding a magnifying glass over an open book or document. The magnifying glass is positioned over a page of text, and the hand is visible at the bottom right. The overall image is faded and serves as a backdrop for the text.

Com iniciar-se en la lectura de documents d'arxiu medievals i moderns

Daniel Piñol Alabart
Universitat de Barcelona